

PLAN ANUAL DE ACTIVIDADES PARA A POTENCIACIÓN DO USO DA LINGUA GALEGA.

CURSO
2022-2023

LL

1.INTRODUCCIÓN:

CRA BOQUEIXÓN-VEDRA "NEIRA VILAS"

A Lei 3/1983, do 15 de xuño, de Normalización Lingüística de conformidade coas disposicións precedentes, garante a igualdade do galego e do castelán como linguas oficiais de Galicia e posibilita a incorporación da lingua galega ao ensino. O artigo 14 desta lei indica que ao remate do ensino obrigatorio se garantirá a igualdade de competencia lingüística nos dous idiomas oficiais.

Neste contexto, e froito da actual normativa, constitúese no CRA de Boqueixón-Vedra o Equipo de Dinamización da Lingua Galega (EDLG) que é un órgano colexiado cunha estrutura e funcións claramente orientadas a promover no conxunto do profesorado experiencias formativas en prol do uso, dignificación e normalización da lingua galega co obxectivo de que incidan directamente sobre o alumnado.

Neste curso o EDLG do CRA Boqueixón-Vedra Neira Vilas, está constituído polas seguintes mestras:

Marta de Dios Recamán (coordinadora)

Andrea Pérez Fuentes

Carmen Mª Vieiro

Antonio Vázquez Turnes

Como ven sendo habitual, o EDLG colabora con diversas institucións e asociacións en múltiples actividades de promoción da nosa lingua.

• CONTORNO SOCIOLINGÜÍSTICO DO CENTRO

O CRA Boqueixón-Vedra “Neira Vilas” está situado, como o seu nome indica, nos concellos de Vedra e Boqueixón limítrofes entre sí, e ao mesmo tempo veciños do Concello de Santiago.

Do concello de Boqueixón son tres das seis escolas que conforman o noso CRA: *Camporrapado, Lestedo e Sergude*, as restantes son do concello de Vedra, sitas nas parroquias de *San Fins de Sales, San Xulián de Sales e San Miguel de Sarandón*.

Neste intento de perfilar o contorno sociolingüístico sinalar que, a maioría do alumnado, pertencen ás parroquias nas que se sitúan as escolas, polo que a organización social responde a unha estrutura claramente rural na que a poboación pensa, exprésase e fala en lingua galega.

Existe tamén unha variable a ter en conta que é, que a bisbarra sitúase no campo directo de influencia da Capital de Galicia, Santiago de Compostela, na que se sitúan a meirande parte dos postos de traballo que ocupan ás nosas familias, polo que supón un reforzo para o obxectivo de normalización en todos os estratos sociais.

Cómpre analizar outro factor que é a recente chegada de persoas doutras zonas de Galicia e doutras comunidades autónomas e a súa incorporación no CRA. Isto introduce unha situación de coexistencia das dúas linguas oficiais nas nosas aulas, que polo de agora produciuse baixo un clima de perfecta harmonía. Estas saídas da poboación do seu núcleo habitual de residencia non introducen cambios nin de costumes, nin culturais, nin tampouco lingüísticos.

A maioría das familias son galegofalantes, tal como se reflicte no Plan Lingüístico de Centro, este galego non soe ser normativo e conta con características propias como a gheada e o seseo.

Ainda así, existen en tódalas escolas casos nos que a lingua materna é o castelán. A representación do castelán como segunda lingua non chega a un 10% da totalidade e constatouse que estas familias castelanfalantes, entendían e comprendían perfectamente o galego.

• **SITUACIÓN DO ALUMNADO**

En canto á situación do alumnado sinalar que a inmensa maioría (90%) usa na súa relación co resto da clase e có profesorado o galego. A porcentaxe de alumnos e alumnas que se expresa normalmente en castelán é moi baixa, e non presentan dificultade para entender o galego. Normalmente estes alumnos/as que veñen de casa utilizando o castelán como lingua vehicular, acaban adquirindo o galego como lingua de comunicación nas aulas e no patio.

• **SITUACIÓN DO PROFESORADO**

O claustro está formado por un total de 14 membros dos que 11 son definitivos e 3 provisionais. Todas/os elas/es estimulan o uso do galego en todas as expresións da vida do centro. Teñen un bo dominio do galego, tanto na fala como na escrita e utilízanlo a diario nas conversas oficias e na actividade docente. Así mesmo, comparten unha mesma meta que é a de promover a consecución no alumnado dunha competencia lingüística plena, tanto en galego como en castelán.

• **SITUACIÓN LINGÜÍSTICA DO CENTRO**

O centro redacta todos os comunicados escritos e os documentos de carácter administrativo a outras institucións e organismos autonómicos en galego, exceptuando as comunicacións con outras comunidades autonómicas ou con outros países.

As reunións de coordinación dos órganos colexiados do CRA e as de nais e pais, son en galego, así como as cartas e as circulares informativas.

Todos os proxectos que se levan a cabo no centro estanse a desenvolver en galego o mesmo ca revista do cole e os nosos blogues Rukutrú, Crateca, e Cousas da lingua (este específico para compartir materiais e información entre o profesorado do CRA).

Polo tanto, tomaremos as medidas didácticas e organizativas que estean en consonancia con esta realidade.

2-OBXECTIVOS:

A.Relativos ao contorno sociolingüístico do centro

- 1.-Brindar ocasións para a mellora da competencia lingüística da comunidade educativa, coa utilización da lingua en diferentes situacións de comunicación.
- 2.-Participar en actividades normalizadoras promovidas por outras institucións: concellos, asociacións, Secretaría Xeral de Política Lingüística...

B.Relativos á situación do profesorado

- 1.- Coñecer e valorar a riqueza léxica e as tradicións da comarca.
- 2.- Confeccionar diferente material en galego como apoio didáctico, nas diferentes áreas.
- 3.-Lograr a colaboración dos distintos órganos colexiados do centro nas actividades de dinamización lingüística: equipo directivo, equipos de ciclo, comisión da biblioteca, equipo de actividades complementarias e extraescolares, equipo das TICs...
- 4.-Apoiar o uso das TICs nas actividades de dinamización lingüística, participando no mantemento dos blogues do centro.

C. Relativos á situación do alumnado.

- 1.- Coñecer e valorar a riqueza léxica e a cultura oral popular da comarca.
- 2.- Promover o uso do galego nas actividades lúdicas en xeral e as relacionadas coas Tics en especial.

- 3.- Valoración positiva do xogo como método de aprendizaxe da lingua, especialmente os tradicionais.
- 4.- Valorar a importancia da nosa lingua, facilitando os intercambios entre o noso alumnado e o doutros centros do mesmo ou distinto nivel, en actividades normalizadoras a través do correo electrónico
- 5.- Fomentar a súa participación en actividades de emprego da lingua oral e escrita mediante contos, entradas ao blogue...
- 6.- Potenciar a lectura en xeral e en galego en particular.
- 7.- Suscitar o gusto por escoitar diferentes tipos de relatos.
- 8.- Valorar as invencións literarias propias.

C.Relativos á situación lingüística do centro.

- 1.- Normalizar o galego nos medios audiovisuais.

1.ACTIVIDADES DE DINAMIZACIÓN LINGÜÍSTICA

A.Relativas ao contorno sociolingüístico do centro.

- 1.- Relato de experiencias en relación a diversas temáticas: vendima, emigración galega en América, magosto, Entroido, xogos populares... por parte de familias, alumnado doutras promocións, veciños e veciñas...
- 2.- Participación en todas as actividades referentes tanto a Medioambiente, Voz Natura e calquera outra que poida ser de interese sociocultural e de proveito para o noso alumnado

B) Relativos á situación do profesorado.

- 1.- Realización de material didáctico en galego normativo para usar nas aulas co apoio do encerado dixital.
- 2.- Lograr a colaboración dos distintos órganos colexiados do centro (equipo directivo, equipos de ciclo, comisión da biblioteca, equipo de actividades complementarias e extraescolares, equipo de Medioambiente, equipo das TICs,...) nas actividades planificadas polo equipo de dinamización da lingua galega:
  - * Actividades de posta en valor da cultura galega, reivindicando actividades como o magosto, a vendima, a colleita do millo, etc.
  - *Samaín: deseñarse unha actividade na que se profundice sobre as raíces celtas desta celebración. Farase unha exposición de cabazas decoradas polos alumnos/as.

Recuperación de xogos tradicionais con carozos de millo e obradoiro de monstros cos mesmos.

*Mes de novembro adicado a Neira Vilas: actividades deseñadas para que o alumnado coñeza o autor que dá nome ao noso centro, traballo cas súas poesías a través das titorías e especialidades do CRA para unha posterior visita a Gres e exposición das mesmas.

*Día Mundial Contra a Violencia de Xénero: seleccionárase un conto que verse sobre esta temática e elaboráranse algunhas actividades para abordala en galego.

*Nadal: faremos unha recopilación de panxoliñas de nadal típicas da zona do Ulla.

*Día da Paz: bailaremos e cantaremos panxoliñas tradicionais.

*Entroido: actividades para dar a coñecer a celebración do entroido na nosa comarca e noutros lugares da nosa comunidade.

*Día de Rosalía: promoveremos o coñecemento da figura desta autora mediante o traballo na aula con algún dos seus poemas.

*Día da Muller: concurso de adhesivos con lemas sobre a coeducación e a igualdade a partir do conto Elas de Cecilia Alfonso Esteves.

*Semana Cultural das Letras Galegas: actividades para dar a coñecer a labor realizada por Francisco Fernández del Riego en prol da lingua galega e traballar algunha das súas obras.

C) Relativos á situación do alumnado.

1.- Realización do proxecto “emocionalmente saudables” no cal o alumnado aprenderá a coñecer as súas emocións.

2.- Participación en todas as actividades lúdicas propostas polo EDLG, utilizando a lingua galega de forma axeitada.

3.- Co gallo da Semana das Letras Galegas, desenvolveranse diversas actividades de promoción da lingua e cultura galega.

4.- Elaboración de materiais en formato papel ou dixital, por parte do alumnado, en relación coas distintas conmemoracións e ou actividades.

5.- En colaboración co Equipo de Biblioteca, traballaremos a obras escritas por autoras e autores galegos, mediante unha actividade conxunta de todas as escolas do CRA.

6. Entradas aos blogs do Centro para a presentación de diversas actividades realizadas polo alumnado.

7.Promocionar entre o alumnado a escoita de música en galego e dar a coñecer os seus autores/as.

8.Realización de saídas culturais con itinerarios que valoren a nosa historia e xeografía.

D) Relativos á situación sociolingüística do centro.

1.- Ao final de curso publícase a revista Rukutrú, que recolle as actividades máis sobresaíntes realizadas polas escolas, en formato xornal, enlazándoo coa celebración da Semana da Prensa.

2.- Durante todo o curso participarase nos blogues do CRA: Rukutru e Crateca, así coma o inicio do blog de consulta e información, “Cousas da lingua”.

IMPACTO DO PROXECTO NA COMUNIDADE EDUCATIVA

O CRA recibe o apoio incondicional de toda a comunidade educativa que sempre colabora na realización de todo tipo de actividades que contribuían ao desenvolvemento integral das nenas e dos nenos e ao fomento da lingua galega.

Coa intención de continuar coa normalización do galego na vida do centro e o seu entorno, que é unha prioridade para nós, presentamos este proxecto.

Esperamos ademáis mellorar a valoración do galego, dende o coñecemento da súa riqueza e expresividade, presentando divertidas e innovadoras actividades que ao abeiro dun ambiente positivo posibilite aprendizaxes significativas.

Vº e PRACE

A directora

A coordinadora:

Asdo.: Mª Elena García Iglesias

Asdo.:Laura Gómez González